

**School Ondersteunings Profiel
Basisschool Fonkel
2022-2024**

Inhoud

Inleiding.....	3
Wat is een schoolondersteuningsprofiel?	3
Waarom een schoolondersteuningsprofiel?	3
Het schoolondersteuningsprofiel is belangrijk voor:	3
Passend onderwijs in het algemeen.....	4
Wat is passend onderwijs?	4
Ondersteuningsstructuur op Fonkel	5
Missie.....	5
Visie	5
Kernwaarden	5
Groei.....	5
Samen.....	5
Eigenaarschap	5
Vertrouwen	6
Basis en lichte ondersteuning	7
We onderscheiden 4 ondersteuningsniveaus:	7
Ondersteuningsniveau 1	7
Ondersteuningsniveau 2	7
Ondersteuningsniveau 3	7
Ondersteuningsniveau 4	7
Handelingsgericht werken	8
De kenmerken van handelingsgericht werken	8
Handelingsgericht werken op groepsniveau	8
Fase 1. Waarnemen.....	8
Fase 2. Begrijpen	9
Fase 3. Plannen.....	9
Fase 4. Realiseren	9
Handelingsgericht werken op schoolniveau	9
Fase 1. Waarnemen.....	9
Fase 2. Begrijpen	9
Fase 3. Plannen.....	9
Fase 4. Realiseren	9
De intern begeleider	10
Samenwerking met externe partners	10
Wat bieden wij aan extra ondersteuning?	11
Grenzen aan ondersteuning op Fonkel.....	12
Speciaal onderwijs	12
Ondersteuningsroute Basisschool Fonkel	13
De ambities die we nastreven	14

Wat is een schoolondersteuningsprofiel?

Iedere school heeft een schoolondersteuningsprofiel. Daarin beschrijft de school wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband omschreven niveau van basisondersteuning.

De school legt minstens eenmaal per 2 jaar vast welke ondersteuning de school kan bieden aan kinderen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst. We nemen ons profiel ieder jaar opnieuw door en passen het dan aan op benodigde onderdelen.

De schoolleiding en de intern begeleider stellen samen het profiel op, waarna het profiel voorgelegd wordt aan het team. Leerkrachten en ouders hebben adviesrecht via de medezeggenschapsraad.

Wij willen benadrukken dat we altijd per casus (leerling, leerkracht, groep, ouders) bekijken of wij de juiste ondersteuning kunnen bieden. Dat kan per situatie verschillen omdat omstandigheden variëren.

Waarom een schoolondersteuningsprofiel?

Elke school is wettelijk verplicht om een schoolondersteuningsprofiel te hebben. Met dit profiel laat onze school zien welke extra ondersteuning we kunnen bieden. Op basis van het profiel bekijken we welke expertise we nog moeten ontwikkelen en wat dat betekent voor de (scholing en toerusting van) onze leerkrachten.

Het schoolondersteuningsprofiel is belangrijk voor:

- Ouders; het biedt informatie – wat kunnen ouders verwachten van de school?
- De school; we zetten de beleidslijn schoolondersteuning uit – wat is onze ambitie?
- De inspectie; we leggen hiermee verantwoording af.
- Collega-scholen en partners in ons werkgebied; we stemmen met elkaar af. (denk aan: kinderdagverblijf, GGD, ZAT)
- Het samenwerkingsverband legt alle profielen bij elkaar om te beoordelen of het daarmee een dekkend aanbod kan realiseren. Doel is immers dat alle kinderen passend onderwijs krijgen. Op basis van de schoolprofielen stelt het samenwerkingsverband de basisondersteuning vast. Dit is de ondersteuning die alle scholen kunnen bieden.

Passend onderwijs in het algemeen

Wat is passend onderwijs?

Op 1 augustus 2014 trad de wetswijziging passend onderwijs in werking. Passend onderwijs heeft tot doel om zo goed mogelijk onderwijs te bieden aan ieder kind, ongeacht de extra onderwijs- en ondersteuningsbehoefte.

Passend onderwijs berust op drie pijlers:

- Schoolbesturen/scholen hebben de taak (zorgplicht) om kinderen een zo goed mogelijke plaats in het onderwijs te bieden.
- Iedere school is verplicht om een ondersteuningsprofiel op te stellen. Op deze wijze is duidelijk welke extra ondersteuning een school kan bieden.
- Scholen, reguliere basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs werken samen in regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Voor onze regio is dat Samenwerkingsverband de Meierij. Het samenwerkingsverband heeft een ondersteuningsplan opgesteld en is (mede)verantwoordelijk voor een dekkende ondersteuningsstructuur, het toewijzen van de extra ondersteuning en de toelaatbaarheid tot scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs.

U kunt alle informatie (visie, missie, ondersteuningsplan en financiële beleid) van het samenwerkingsverband vinden op www.demeierij.nl.

Ondersteuningsstructuur op Fonkel

Onze reguliere aanpak is er in alle opzichten op gericht dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen in een veilige omgeving. Hiermee stimuleren we de ontwikkeling en proberen we belemmeringen te voorkomen. We maken werk van een sterk didactisch en pedagogisch klimaat. Zie hiervoor ook onze missie en visie.

Missie

Fonkel is een gedegen school die staat voor onderwijs van hoge kwaliteit en een goede sfeer. De school is een ontmoetingsplek waar kinderen en ouders worden gezien en gehoord. Fonkel geeft je vertrouwen en je mag er zijn wie je bent. Een kind van Fonkel heeft voldoende kennis en vaardigheden meegekregen om zichzelf te blijven ontwikkelen en te groeien en kijkt terug op een fijne basisschooltijd.

Visie

Op Fonkel besteden we veel aandacht aan de zelfstandigheid van onze kinderen en leggen we een stevige basis om te kunnen leren en leven. Zij zijn (mede)eigenaar van hun leerproces waarbij normen en waarden centraal staan zodat we kinderen leren hoe je met elkaar omgaat wanneer je samenleeft in een groep. Er is ruimte voor eigen inbreng, samenwerkend leren en talenten.

Onze leerkrachten begeleiden de kinderen in hun ontwikkeling en stemmen samen met ouders af wat het kind nodig heeft. Wij stimuleren elkaar om gebruik te maken van elkaars kwaliteiten van binnen en buiten de school. Het team en de ouders werken samen en spelen beiden een belangrijke rol in de opvoeding en de brede ontwikkeling van de kinderen.

Kernwaarden

Groei

Groeien is wat kinderen bij ons doen door het ontwikkelen van een eigen identiteit. Ontdekken wie je bent met je eigen unieke mogelijkheden en talenten. Persoonlijke groei start bij het mogen zijn wie je bent. We hebben daarom oog voor de individuele ontwikkeling en het welbevinden van kinderen.

Hierbij geldt dat leren niet altijd makkelijk is. Je moet soms doorzetten als iets moeilijk is. Wanneer je iets al kunt moet je lef hebben om iets nieuws te proberen. Op onze school besteden wij veel aandacht aan deze zogenaamde mindset. Fouten maken mag, want van fouten kun je leren. "Je kunt het NOG niet" is een zin die je bij ons veel leerkrachten zult horen zeggen. Dat heet groeitaal. Zo maken wij een cultuur waarin het gewoon is dat niet iedereen op dezelfde manier en in hetzelfde tempo leert, maar het erg wordt gewaardeerd als je je best blijft doen.

Hetzelfde geldt voor onze leerkrachten die, door zelf ook te (blijven) leren, de school blijven verrijken en waardoor we als team blijven groeien.

Wanneer je leert ben je in staat om de volgende vragen te beantwoorden:

1. Waar sta ik nu? (in mijn leerproces?)
2. Waar ga ik naartoe? (wat wordt mijn volgende doel?)
3. Wat is de volgende stap? (wat moet ik dan doen om het doel te bereiken?)

Samen

Groeien doen we met elkaar!

De relatie met kinderen, leerkrachten, ouders en omgeving is van grote waarde in ons onderwijs. Voor ons betekent samen ook samenwerken, zowel door kinderen, leerkrachten en ouders. Op Fonkel dragen we samen de verantwoordelijkheid voor alle kinderen binnen de school. Het team kent een grote verbondenheid en betrokkenheid om iedere dag het onderwijs op Fonkel vorm te geven.

Eigenaarschap

Op Fonkel hebben wij hoge verwachtingen van onze kinderen, omdat wij geloven dat ieders talent tot bloei kan komen. Wij stimuleren de zelfstandigheid en zelfverantwoordelijkheid bij kinderen door ze te betrekken en ze (mede)eigenaar van hun eigen leerproces te maken. "Dat waar je zelf een stem in hebt zorgt voor meer betrokkenheid."

Op Fonkel groeien wij toe naar een steeds grotere mate van eigenaarschap en daarmee naar meer betrokkenheid van onze kinderen. Dit willen we bereiken we door met kinderen in gesprek te gaan over doelen die ze willen bereiken, hun ontwikkeling en leerbehoeften. Daarnaast mogen kinderen naast hetgeen wij ze aanreiken, ook zelf onderzoeken wat ze willen leren (doelen opstellen). Hierbij gaan kinderen zelf op zoek naar antwoorden, uiteraard met ondersteuning van leerkrachten en ouders.

Vertrouwen

Vertrouwen in jezelf betekent geloven in je eigen kunnen. Het betekent niet dat je álles moet kunnen. Het betekent wel dat je gelooft dat je talenten hebt en dat je de mogelijkheid krijgt die te ontwikkelen op onze school. Vertrouwen in een ander zorgt ervoor dat je je prettig en veilig voelt bij een ander. Dit zorgt voor een veilig en positief leerklimaat, wat een voorwaarde is voor leren. De leerkrachten zorgen met de kinderen voor een veilige sfeer. Wij geloven in de kracht van kinderen, in hun talenten, hun kwaliteiten. We hebben vertrouwen in de veerkracht en in de mogelijkheden van ieder kind en het is aan ons om die optimaal aan te spreken.

We willen de stimulerende en belemmerende factoren met betrekking van de ontwikkeling van een kind vroegtijdig signaleren. Daarom hebben we een handelingsgerichte ondersteuningsstructuur ingericht.

De school heeft:

1 directeur

1 IB-er

4 leerkrachten met specialistische kennis (lezen, rekenen, gedrag en ontwikkelingsvoorsprong)

Wat is de basiskwaliteit die wij bieden op Fonkel?

Deze basiskwaliteit is op orde, door de inspectie zo beoordeeld. We hebben een samenhangend systeem om de kinderen te volgen, met genormeerde instrumenten en procedures.

We signaleren vroegtijdig welke specifieke onderwijsbehoeften kinderen nodig hebben en voeren het aangepast aanbod planmatig uit (zie Schoolgids, hoofdstuk 3 over ondersteuning en veiligheid; en Schoolplan kwaliteit en kwaliteitsbewaking) De basisondersteuning is eveneens goed op orde volgens de inspectie (zie Schoolplan, het systeem van zorg en begeleiding).

De leerkrachten van onze school observeren de kinderen in hun sociaal-emotioneel functioneren, volgen hen in het al dan niet behalen van leerdoelen middels formatief beoordelen, het voeren van gesprekken met kinderen en hun ouders en nemen toetsen af. Zo krijgen zij een compleet beeld van de ontwikkeling van hun kinderen. De ib-er, directeur en expertleerkrachten komen ook in alle groepen en kijken zo mee met de leerkrachten, zijn sparringpartner. Het afstemmen van het onderwijsaanbod of -aanpak van de leerkrachten wordt gestuurd door het analyseren van alle verkregen gegevens. Opvallende sociaal-emotionele observaties worden vastgelegd in ons leerlingvolgsysteem ParnasSys om trends te kunnen ontdekken.

Wij werken met:

- het sociaal emotioneel volgsysteem ZIEN in ParnasSys
- een systeem van samenhangende activiteiten (o.a. Gouden en Zilveren Weken) die de sociale veiligheid en groepsprocessen begeleidt inclusief [anti-pestprotocol](#),
- de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- een [protocol voor medisch handelen](#)

Basis en lichte ondersteuning

Dat wat onze school aan kinderen kan bieden zónder extra ondersteuning van buiten, valt onder de basis- en lichte ondersteuning. Deze wordt bepaald door wet- en regelgeving én door onze ambitie en visie.

Om ons onderwijs zo veel mogelijk op maat te kunnen aanbieden, werken wij op Fonkel handelingsgericht, met interne en externe partners, in vier ondersteuningsniveaus: van het algemene onderwijsaanbod voor alle kinderen in de groep tot en met individuele begeleiding of verwijzing. De uitgangspunten voor deze structuur en de uitwerking ervan zijn hieronder aangegeven.

We onderscheiden 4 ondersteuningsniveaus:

Ondersteuningsniveau 1: Algemene ondersteuning voor kinderen zonder specifiek probleem. Op dit niveau is het nodig, dat de leraar zijn onderwijs zo effectief mogelijk inricht zodat er ruimte is om kinderen verlengde of verdiepende instructie te kunnen geven.

Ondersteuningsniveau 2: Kinderen die opvallen in de groep op één of meerdere gebieden bijvoorbeeld op het gebied van: gedrag, cognitief, sociaal-emotioneel en motorisch. Wanneer kinderen niet voldoende hebben aan de basisstof of als alleen verlengde instructie/ verdiepende instructie niet voldoende is, dan zal de leraar het onderwijsaanbod intensiveren. Binnen de basisondersteuning moet elke leraar deze verschillen in behoeften kunnen “bedienen”. Zowel ondersteuningsniveau 1 als 2 hoort tot de basisondersteuning.

Ondersteuningsniveau 3: Kinderen met specifieke onderwijsbehoeften bijvoorbeeld op het gebied van: gedrag, cognitief, sociaal-emotioneel en motorisch. De ontwikkelingen in het basisonderwijs verlangen dat “het werk in de klas” meer en meer passend is bij de onderwijsbehoeften en ondersteuningsbehoeften van de kinderen. Daarom is het van groot belang dat de leraar deze behoeften in kaart kan brengen. De leraar doet er toe! Zeker als het gaat om maatwerk voor kinderen. Veel kinderen kunnen gewoon met de groep mee. Mocht er een keer een onderdeel minder goed begrepen worden, dan wordt hier meteen aandacht aan besteed om te zorgen dat de doelen weer gehaald worden. Dit wordt vastgelegd in ons handelingsplan HGW3. Mocht dit na een periode van 6 weken waarin intensieve begeleiding/ondersteuning is geboden onvoldoende effect hebben, wordt er hulp gevraagd bij het samenwerkingsverband de Meierij of het ZAT. Het spreekt voor zich dat we deze ondersteuningsroute altijd met ouders doorlopen. Wanneer er met een leerling met verdiepende instructie onvoldoende tegemoet kan worden gekomen aan zijn/haar ondersteuningsbehoeften kan er ook een beroep worden gedaan op het SWV de Meierij of het ZAT.

Ondersteuningsniveau 4: Kinderen met een specifieke onderwijsbehoeften waar begeleiding vanuit school onvoldoende oplevert, overstijgen de basisondersteuning. Extra ondersteuning kan worden aangevraagd bij het SMV de Meierij. Wanneer de geboden hulp onvoldoende heeft opgeleverd en de leerlingbespreking niet leidt tot overzicht, inzicht en uitzicht en er sprake blijft van handelingsverlegenheid, wordt de leerling besproken bij het Zorg Advies Team (ZAT) met als doel inzicht te krijgen in de onderwijsbehoeften van de leerling. Ouders worden betrokken bij het ZAT. Op dit niveau is er geen sprake meer van aansluiting bij alle reguliere doelen.

We gaan in de basisondersteuning dus uit van vier ondersteuningsniveaus. Deze indeling wordt gebruikt om aan te geven welk onderwijsaanbod in elke fase nodig is en wie daarbij betrokken zijn. Het geeft duidelijkheid m.b.t. de te nemen stappen en wie welke verantwoordelijkheid heeft. Het doel is een adequate begeleiding van alle kinderen, met behulp van:

- observaties
- analyses van resultaten
- gesprekken met kinderen en ouders
- groepsbesprekingen
- collegiale consultatie
- leerling besprekingen
- het inzetten van interne en/of externe deskundigen.

Als middel om de ondersteuningsroute effectief en systematisch te kunnen uitvoeren, is *handelingsgericht werken* essentieel.

Handelingsgericht werken

Door handelingsgericht te werken is het mogelijk om ons onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van kinderen, met andere woorden: het zoeken naar antwoorden op de vraag:

“Wat heeft dit kind, in deze groep, met deze leerkracht en deze ouders, op deze school, nodig om het gestelde doel (voor de komende periode) te bereiken?”

Zoals al uit de vraag blijkt, wordt bij HGW uitgegaan van de interactie tussen kind en omgeving. In plaats van uit te gaan van tekorten in het kind zelf, worden stimulerende en belemmerende factoren van kind en omgeving nadrukkelijk benoemd en ingezet.

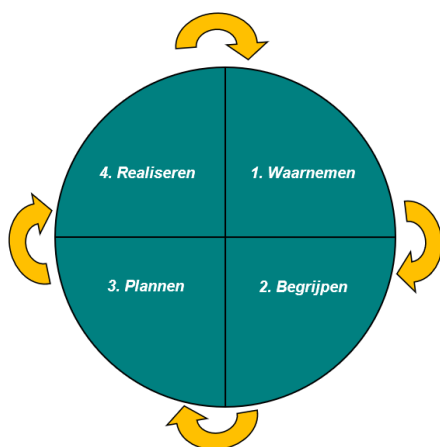
De kenmerken van handelingsgericht werken

1. De werkwijze is doelgericht
2. Het gaat om wisselwerking en afstemming. Er wordt gewerkt vanuit een transactioneel referentiekader; Kinderen ontwikkelen zich altijd in interactie met hun omgeving. Daarom spreken we bij handelingsgericht werken van transacties en een transactioneel referentiekader. De vraag ‘waarom heeft een kind een leerprobleem en hoe pakken we dit aan?’ zetten we om naar ‘waarom heeft dit kind met deze leerkracht en deze medeleerlingen in deze school met deze ouders de gesignaleerde problemen en hoe kunnen we die zo goed mogelijk aanpakken?’
3. De onderwijsbehoeften van de leerling staan centraal
4. Leerkrachten maken het verschil, ouders doen er evenzeer toe.
5. Positieve aspecten van het kind, leerkracht, ondersteuner/intern begeleider en ouders zijn van groot belang
6. Leerkrachten, interne en externe ondersteuners, intern begeleider, ouders, kind en externe specialisten werken constructief samen
7. De werkwijze is systematisch en transparant

Handelingsgericht werken op groepsniveau

De leerkracht is de meest belangrijke factor in het effectief en succesvol afstemmen van onderwijs in de groep. De professionaliteit van de leerkracht, zichtbaar in een positieve attitude en een goede beheersing van basisvaardigheden (pedagogische omgang met kinderen, klassenmanagement, instructievaardigheden) is van zeer groot belang. Kenmerkend is dat de interne begeleider in elke fase van ondersteuning een begeleidende of coachende rol kan vervullen voor de leerkracht.

Met HGW wordt systematisch en steeds opnieuw een PDCA-cyclus van vier fasen doorlopen:

Figuur 1 Cyclisch werken volgens het HGW model

Fase 1. Waarnemen

De leerkrachten verzamelen en ordenen gegevens over alle kinderen in de groep en de resultaten van het aanbod tot dusver. (toetsgegevens, observaties in de groep, gesprekken met kinderen en ouders, evaluatie van het vorige groepsplan enz.) En kijken vooruit naar de leerstof van de komende periode.

Hierdoor kan de leerkracht gericht preventief en proactief werken. Met *preventief werken* wordt bedoeld het vroegtijdig signaleren en adequaat begeleiden van kinderen die de komende periode extra aandacht en/of herhaling nodig hebben. *Proactief werken* wil zeggen het anticiperen op cruciale leermomenten in leerlijnen, en vervolgens het van tevoren inplannen van de extra instructie, begeleiding en oefening die daarvoor nodig zullen zijn.

Fase 2. Begrijpen

In deze fase worden de onderwijsbehoeften van de kinderen benoemd: de gegevens dienen te worden vertaald naar wat kinderen nodig hebben om het doel te bereiken. Het einddoel is om tenminste de minimumdoelen van de leerlijn te bereiken, tussendoelen worden gesteld om het concreet en haalbaar voor leerkracht en leerling te houden. Kleine stappen geven ook meer kans op succes.

Bij het benoemen van onderwijsbehoeften worden positieve (stimulerende) en belemmerende factoren in de (leer)omgeving meegewogen, met de nadruk op kansen en mogelijkheden.

Fase 3. Plannen

Vanuit de beschreven onderwijsbehoeften kan de leerkracht een haalbaar onderwijsaanbod plannen, dat is afgestemd op de verschillende onderwijsbehoeften in de groep. Hiertoe worden groepjes kinderen met vergelijkbare onderwijsbehoeften geclusterd.

Doelen worden beschreven aan de hand van de leerlijn (methode, kern- en tussendoelen) en zijn SMART gesteld :

- Specifiek *de doelstelling is concreet en eenduidig*
- Meetbaar *er wordt aangegeven hoe gemeten wordt of het doel is bereikt*
- Acceptabel *voor alle betrokkenen*
- Realistisch *haalbaar voor alle betrokkenen*
- Tijdgebonden *er wordt aangegeven wanneer het doel bereikt moet zijn*

Fase 4. Realiseren

In deze fase voert de leerkracht de groepsplanning uit en registreert resultaten, observaties en gesprekken met kinderen en ouders, in het (digitale) leerlingdossier.

Waarna de leerkracht weer begint met waarnemen: de groepsplanning wordt geëvalueerd, daarna bijgesteld, nieuwe doelen worden gesteld en de cyclus begint opnieuw. Twee keer per jaar vinden er groepsbesprekingen plaats en aan het einde van het schooljaar vindt er een warme overdracht plaats. Dit vormt de start voor een nieuwe groepsplanning.

Handelingsgericht werken op schoolniveau

Handelingsgericht werken blijft niet beperkt tot de leerkracht in de groep. Ook de ondersteuning van de leerkracht door team, intern begeleider en directie is handelingsgericht en gaat uit van de vraag:

“Wat heeft deze leerkracht, in deze groep, met deze kinderen, in deze (leer)omgeving, nodig om het onderwijsaanbod effectief te kunnen aanpassen, zodat de kinderen de doelen kunnen behalen?”

Er wordt naar een antwoord op deze vraag gezocht en het handelen op schoolniveau wordt overeenkomstig afgestemd, met behulp van dezelfde cyclus:

Fase 1. Waarnemen

- intakegesprekken, groepsbesprekingen, leerlingbesprekingen
- (trend)analyse van school- en/of groepsresultaten
- evalueren van voorgaand handelen

Fase 2. Begrijpen

- observaties, gesprekken
- leerling besprekingen
- analyses
- intern en/of extern onderzoek
- reflectie

Fase 3. Plannen

- interventies, verbetertrajecten
- coaching
- scholing

Fase 4. Realiseren

- collegiale consultatie inzet interne/externe deskundigen
- uitvoeren interventies/verbetertrajecten
- studiedagen

De intern begeleider

In de handelingsgerichte cyclus staat de leerkracht niet alleen. Het afstemmen van het onderwijs is een zaak van het hele team: collega's, intern begeleider en directeur. Ouders zijn belangrijke partners als deskundigen m.b.t. hun eigen kind en worden bij het onderwijs betrokken. Indien nodig kan advies worden gevraagd aan de intern begeleider (IB) en/of andere leerkrachten.

De intern begeleider heeft o.a. als taken :

- om start-groepsbesprekingen en leerlingbesprekingen te voeren met alle leerkrachten
- om samen met de directeur en gedragsspecialist opbrengstgerichte groepsbesprekingen te voeren met alle leerkrachten (in februari en juni)
- collegiale consultatie: het adviseren en/of coachen van leerkrachten naar aanleiding van een hulpvraag van de leerkracht
- onderzoek en/of observatie van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften, verslaglegging met conclusies en handelingsadviezen
- op uitnodiging aanwezig zijn bij gesprekken tussen leerkracht en ouders (de leerkracht blijft verantwoordelijk en leidt het gesprek)
- (trend)analyses maken van schoolresultaten samen met de directeur, indien nodig een plan maken voor interventie of verbetertraject
- informeren en adviseren van team en schoolleiding m.b.t. nieuwe ontwikkelingen in het onderwijs op gebied van zorg en ondersteuning
- opstellen van toetskalenders, materialen voor toetsen bestellen en verdelen
- het voorzitten van het groot overleg van kinderen met een OPP en/of kinderen met een arrangement/voortraject
- contact met externe deskundigen coördineren en onderhouden
- bij aanmelding van een nieuwe leerling vanuit een andere school: contact met de intern begeleider van die school m.b.t. het vaststellen van onderwijsbehoeften
- intakegesprekken
- bij aanmelding van een driejarige leerling met specifieke onderwijsbehoeften, overleg met ouders, peuterspeelzaal, eventueel deskundigen, directie en leerkrachten over de mogelijkheden van het onderwijs- en ondersteuningsaanbod
- deelnemen aan netwerken
- coördineren van intern of extern onderzoek

Samenwerking met externe partners

Als een hulpvraag van een leerkracht de gezamenlijke interne expertise te boven gaat, kan via de intern begeleider advies worden gevraagd aan externe deskundigen. Wij werken samen met de volgende partners:

- Samenwerkingsverband de Meierij, regio Vught e.o.
- Zorgteam, bestaande uit schoolmaatschappelijk werk en sociaal verpleegkundige (deze twee mensen vertegenwoordigen eveneens het Basisteam Jeugd en Gezien vanuit de gemeente St.- Michielsgestel) en intern begeleider. Het is mogelijk om ouders, leerkrachten en/of externe deskundigen uit te nodigen om aan te sluiten bij het overleg.
- Ambulante begeleiding (bijv. Kentalis, Viseo, onderzoeksbureaus)

Wat bieden wij aan extra ondersteuning?

Vanuit de wet Passend Onderwijs is het de verplichting van het onderwijs zoveel mogelijk kinderen naar de basisschool te laten gaan, thuisnabij onderwijs. Niet alle kinderen zijn gelijk, sommige kinderen hebben extra hulp nodig om regulier onderwijs te kunnen volgen. Van het samenwerkingsverband en vanuit het ministerie ontvangt de school gelden om extra ondersteuning mogelijk te maken.

Op Fonkel zetten wij deze gelden in om die kinderen die vanuit een onderwijsbehoefte meer nodig hebben, individueel of in kleine groepjes deze extra ondersteuning te bieden, zodat zij met deze hulp op de basisschool kunnen blijven.

Als de extra ondersteuning via de gelden van het samenwerkingsverband loopt, kan dit een voortraject van maximaal 12 weken zijn, of een zorgarrangement. Bij een zorgarrangement is er de verplichting om een ontwikkelingsperspectief te maken (een OPP).

Vanuit de diverse toetsgegevens en observaties kunnen we bepalen wat de uitstroomverwachting is (naar welk niveau het kind naar verwachting zal gaan in het voortgezet onderwijs). Ieder jaar bekijken we of deze verwachting minimaal hetzelfde blijft. Als dat niet het geval is, en het kind scoort hoger of lager, dan stellen we het plan bij, steeds in overleg met de ouders. Zo blijven de ouders op de hoogte van de ontwikkeling van hun kind en van de doelen waaraan gewerkt wordt. Door op deze manier te werken, weten we precies of we alles uit het kind halen wat erin zit. Ouders, school en het samenwerkingsverband ondertekenen dit OPP en verbinden zich zo aan de afspraken. Het OPP wordt 3x per jaar geëvalueerd met alle betrokkenen.

Als kinderen wel ondersteuning nodig hebben, maar de school regelt dit zelf, of wanneer de school geen extra ondersteuning krijgt omdat het samenwerkingsverband oordeelt dat dit bij de basisondersteuning hoort, wordt er alleen een plan van aanpak gemaakt (geen OPP). Ouders en school verbinden zich samen aan de afspraken en tekenen ervoor. Alle plannen van aanpak worden telkens geëvalueerd met alle betrokkenen. Indien het samenwerkingsverband is betrokken, is de begeleider van het samenwerkingsverband er ook bij.

We bieden extra ondersteuning aan kinderen met specifieke behoeften op het gebied van:

- Werkhouding (leren zelfstandig te werken; te structureren; door te zetten; concentreren; motivatie en onderpresteren)
- Sociaal-emotionele ontwikkeling (faalangst; teruggetrokkenheid; zelfvertrouwen; weerbaarheid; positie in de groep; contact met medeleerlingen)
- Vakdidactische problemen / leerproblemen / problemen door taalachterstand (leesproblemen, rekenproblemen, NT2 onderwijs, strategieën begrijpend lezen)
- Medische en fysieke kenmerken en ernstige ontwikkelingsachterstand, dit altijd binnen de grenzen van onze mogelijkheden en per kind afzonderlijk te bepalen in hoeverre de school kan bieden wat het kind nodig heeft.
- Specialismen: lezen; rekenen; begaafdheid; gedrag; sociale vaardigheid of weerbaarheid

Grenzen aan ondersteuning op Fonkel

Nadat we de onderwijsbehoeften van de leerling met elkaar goed in kaart hebben gebracht, kan duidelijk worden dat het antwoord op sommige ondersteuningsvragen buiten het bereik van onze school ligt. Deze grens in ondersteuning is niet altijd scherp. Het aangeven van grenzen is maatwerk. Analyse, eerlijkheid en helderheid zijn belangrijk om de grens van het kunnen te bepalen. Wij willen benadrukken dat we altijd per casus (leerling, leerkracht, groep, ouders) bekijken of wij de juiste ondersteuning kunnen bieden en de juiste setting zijn. Dit kan per situatie verschillen omdat omstandigheden variëren.

Uitgaand van wat uw kind nodig heeft, zoeken we dan samen met ouders en het samenwerkingsverband een passende plek voor het kind. Het belangrijkste is dat het kind zich optimaal kan ontwikkelen en krijgt wat daarvoor nodig is.

Wij kunnen niet aan de onderwijsbehoefte voldoen van leerlingen:

- Kinderen met zeer ernstige gedragsproblemen, externaliserend. Als de veiligheid voor het kind zelf en de andere kinderen niet meer kan worden gegarandeerd wordt deze grens bereikt. (Het protocol omgaan met ongewenst gedrag maakt onderdeel uit van het Veiligheidsprotocol, deze is in ontwikkeling)
- Zorgwaarte en grootte van de groep in relatie tot de ondersteuning die een leerling nodig heeft
- SWV en/of ZAT worden of zijn altijd betrokken als er sprake is van grenzen aan de ondersteuning. Zij bekijken samen met school wat er al extra ingezet is en in hoeverre de grenzen van school/de leerling/de ouders bereikt zijn. Als plaatsing elders noodzakelijk is, zal er contact gelegd moeten worden met de manager van het SWV.

Worden kinderen aangemeld waarvan we vermoeden dat zij meer ondersteuning nodig hebben dan wij kunnen bieden, dan zal het samenwerkingsverband worden geraadpleegd. In overleg met deskundigen, ouders en school zal gekeken worden of school de juiste ondersteuning kan bieden of dat er naar een andere school gezocht gaat worden. Bij kinderen die al op school zitten, worden procedures gevolgd zoals die op school gebruikelijk zijn (zie ondersteuningsroute op pagina 13)

Speciaal onderwijs

Het kan voorkomen dat, ondanks ingezette ondersteuning, ouders en/of school zich in toenemende mate zorgen maken of het kind nog wel voldoende passend onderwijs kan worden geboden op de reguliere basisschool. Het speciaal (basis) onderwijs blijft als aparte setting bestaan voor kinderen, die dit echt nodig hebben.

Ondersteuningsroute Basisschool Fonkel

De ondersteuningsroute beschrijft wie, waar, wanneer verantwoordelijk is voor het bieden van een passend onderwijsaanbod aan kinderen met specifieke onderwijsbehoeften; in de groep en in de school.

1. De leerkracht;

Geeft les en instructie volgens de methode in de groep: met daarin differentiatie binnen de groep. Naar aanleiding van observaties en toetsgegevens krijgen leerlingen verlengde instructie, basisinstructie of verkorte/verdiepende instructie.

2. De leerkracht;

- a. biedt verlengde/verdiepende instructie door de lesstof te oefenen in een kleine groep.
- b. geeft extra hulp d.m.v. toepassen van differentiatie modellen uit de methode.
- c. zet remediërend materiaal in vanuit de methode.
- d. geeft extra aandacht op sociaal-emotionele begeleiding.

3. De leerkracht bespreekt de signalen met de ouders en/of kind.

4. De leerkracht overlegt met de IB-er;

- a. Er worden extra interventies/aanpassingen binnen de groep uitgevoerd.
- b. Er wordt een plan van aanpak/individueel handelingsplan opgesteld.

5. De leerkracht (evt. met de IB-er) bespreekt de evaluatie van het plan van aanpak/ handelingsplan met de ouders (en kind).

6. De ondersteuning heeft nog niet het gewenste resultaat opgeleverd en de leerling heeft meer ondersteuning nodig dan de school vanuit de basisondersteuning kan bieden;

- a. Als ouders akkoord zijn, vraagt de IB-er hulp/advies binnen het ZAT van de school.
- b. Als ouders akkoord zijn, vraagt de IB-er hulp/advies aan samenwerkingsverband de Meierij.

7. De ouder en/of de leerling krijgt extra ondersteuning;

- a. Vanuit het BJB van de gemeente Sint-Michiëlsgeest is er een ZorgAdviesTeam (ZAT) aan de school verbonden. Dit ZAT bestaat uit;
 - i. een schoolmaatschappelijk werker die ondersteuning kan bieden bij problemen in het sociaal functioneren, psychische problemen en bij relatie-, gezins- en opvoedingsondersteuning.
 - ii. een jeugdarts en een jeugdverpleegkundige (vanuit de GGD) voor ondersteuning bij medische problemen, stoornissen in de fysieke en psychosociale ontwikkeling en opvoedingsvragen bij ouders.

Na aanmelding bij het ZAT (middels een formulier ingevuld door ouders in samenspraak met school) volgt er een gesprek en mogelijk een observatie in het gezin en/of op school. Afhankelijk van de hulpvraag volgen er interventies. Dit kan aanmelden voor een psycho-diagnostisch onderzoek zijn, of aanmelden bij het regionaal trainingscentrum. Soms volgen er enkele gesprekken met de leerling en/of ouders en de leerkracht.

- b. Vanuit het samenwerkingsverband de Meierij (SWV) bij ondersteuning van hulpvragen op cognitieve en didactische ontwikkeling of voor aanvraag extra ondersteuning op school (arrangement/voortraject).

De aanvraag voor deze hulp verloopt via het gezamenlijk (ouders en school) invullen van een aanvraag in LDOS (digitaal LeerlingOverdrachtsSysteem)

- c. Samenwerking van ouders, school ZAT leden en SWV is aan te bevelen en wordt per casus bekeken.

8. De leerling heeft andere, intensievere begeleiding nodig dan de ondersteuning die we op Fonkel kunnen bieden;

- a. Het samenwerkingsverband adviseert in overleg met de ouders en school een (tijdelijke) plaatsing in de TOP groep.
- b. Het samenwerkingsverband geeft in overleg met de ouders en school een toelaatbaarheidsverklaring voor plaatsing een school voor speciaal onderwijs.

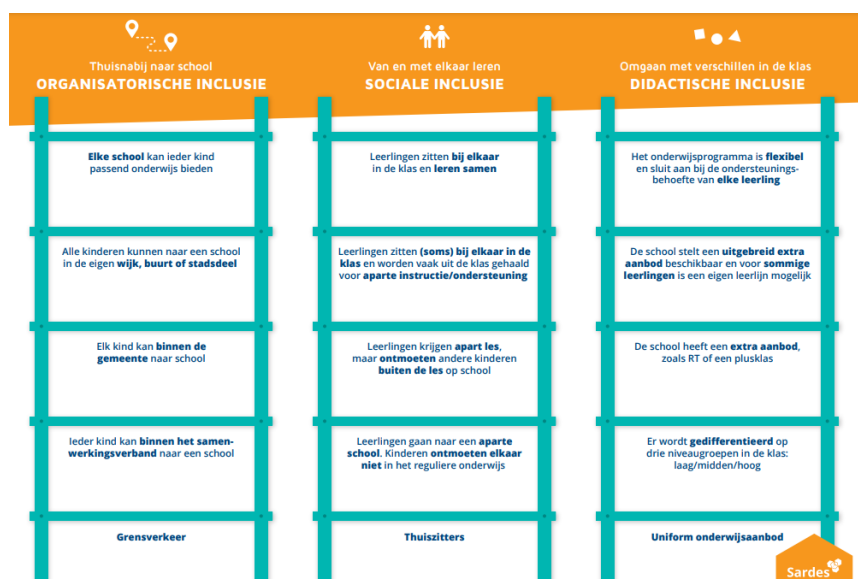

De ambities die we nastreven

Het definiëren van het volgende station op de vastgestelde landelijke route naar inclusiever onderwijs is complex omdat inclusie een paraplu-begrip is. Er is geen onderwerp waarop de beelden en reacties zo verschillend kunnen zijn.

Om voor alle betrokkenen duidelijkheid te creëren over het volgende station op de route naar inclusiever onderwijs wordt in de aanloop richting het nieuwe ondersteuningsplan met het samenwerkingsverband de Meierij en ons schoolbestuur het constructieve gesprek gevoerd aan de hand van de door Sardes ontwikkelde inclusieladders. Waar hebben we het over als we 'naar inclusiever onderwijs' willen? Wat willen we dan bereiken met elkaar?

Het samenwerkingsverband heeft hoge ambities die we ook op Fonkel graag zouden willen bereiken binnen de mogelijkheden van de school, in de praktijk blijft dit echter maatwerk.

Figuur 2 Inclusieladders Sardes

Hieronder beschrijven we deze drie vormen van inclusie:

1. Organisatorische inclusie; Thuisnabij naar school kunnen

Een dekkend netwerk aan voorzieningen creëren, zodat kinderen dichtbij huis een passende onderwijsplek kunnen vinden.

Daarbij krijgen meer kinderen het onderwijs dat bij hun behoeften en individuele talenten past, binnen één gebouw en thuisnabij. We hebben een integraal dekkend netwerk van voorzieningen in de wijk/dorp. De scholen hebben een nauwe verbinding met het wijkteam en de voorschoolse voorzieningen. We streven naar optimale ontwikkelkansen voor kinderen in een ononderbroken schoolloopbaan. En naar één ecosysteem rondom kind en ouders binnen een integraal jeugdbeleid.

2. Sociale inclusie: van en met elkaar leren

Kinderen ontmoeten elkaar en krijgen de kans om samen te leren. Sociale inclusie kun je vormgeven op het niveau van de buurt, op school en in de klas.

Bij sociale inclusie hebben alle kinderen binnen onze school het gevoel erbij te horen. Daarbij is de school een omgeving waar iedereen welkom is en ertoe doet. We omarmen diversiteit en gunnen alle kinderen dat ze elkaar ontmoeten en van elkaar leren. Wanneer je namelijk vanaf jonge leeftijd omgaat met kinderen die verschillend zijn, wordt het vanzelfsprekend dat die verschillen er mogen zijn..

Kinderen zitten bij elkaar onder één dak en doen zoveel mogelijk samen, maar leren als dit nodig is ook apart. Bijvoorbeeld binnen een groepsarrangement op een school. Ouders en kinderen worden op school volop betrokken. Hun vraag en kracht staan centraal. Het systeem sluit aan bij de kinderen in plaats van andersom.

Alle kinderen hebben leerrecht en we voorkomen thuiszitten. Voor de kinderen met de zwaarste ondersteuningsbehoeften binnen onze regio is de ambitie om vrijstellingen en grensverkeer naar andere samenwerkingsverbanden te voorkomen.

3. Didactische inclusie: het omgaan met verschillen in de klas

Het tegemoetkomen aan de verschillende onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Maar ook aan verschillende interesses en talenten van kinderen.

Het onderwijsprogramma sluit zoveel mogelijk aan bij de ondersteuningsbehoeften van elke leerling, uitgaand van hun talenten. Kinderen hebben succes-ervaringen op school en we komen los van het denken in groepen. Elke leerling kan zo thuisnabij passend onderwijs krijgen.

Maatwerk

De professionals in de school zijn de cruciale factor. Daarom zetten we erop in dat de druk op school wordt verlaagd, dat professionals leren van elkaar, dat zij zich voldoende gesteund voelen en kunnen ontwikkelen, Er is geen simpel model om inclusiever onderwijs te bereiken. Het vraagt om maatwerk per school, dorp, stad en regio. Dit maatwerk is alleen mogelijk als alle betrokken partijen met elkaar in gesprek blijven. Pas dan kan meer organisatorische, sociale en didactische inclusie bereikt worden op school.